

NVAO JAARREKENING 2019

18 MEI 2020

NVAO JAARREKENING 2019

18 MEI 2020

Inhoud

Balans na resultaatbestemming per 31-12-2019	4
Staat van baten en lasten over 2019	5
Kasstroomoverzicht	6
Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	7
Toelichting op de balans	11
1 Immateriële vaste activa	11
2 Materiele vaste activa	12
3 Vlottende activa	12
4 Eigen vermogen	13
5 Voorzieningen	16
6 Kortlopende schulden	17
Niet in de balans opgenomen verplichtingen	21
Toelichting op de staat van baten en lasten	23
7 Bedrijfsopbrengsten	23
8 Bedrijfskosten	24
Overige gegevens	33
Statutaire bepalingen rondom resultaatbestemming	33
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	33

Balans na resultaatbestemming per 31 december 2019

	31-12-2019	31-12-2018
ACTIVA	* € 1.000	* € 1.000
1 - Immateriële vaste activa		
Kosten van onderzoek en ontwikkeling	44	62
	<u>44</u>	<u>62</u>
2 - Materiële vaste activa		
Andere vaste bedrijfsmiddelen	516	446
	<u>516</u>	<u>446</u>
3 - Vlottende activa		
3.1 Vorderingen	640	846
3.2 Liquide middelen	5.112	5.595
	<u>5.752</u>	<u>6.441</u>
Totaal activa	<u>6.312</u>	<u>6.949</u>
PASSIVA		
4 – Eigen vermogen		
4.1 Onbestemde reserve	529	482
4.2 Bestemde reserve	2.275	3.386
4.3 Wettelijke reserve	44	61
	<u>2.848</u>	<u>3.929</u>
5 - Voorzieningen		
5.1 Overige	127	277
	<u>127</u>	<u>277</u>
6 - Kortlopende schulden		
6.1 Crediteuren	831	811
6.2 Belastingen en premies sociale verzekeringen	329	341
6.3 Overige schulden	309	309
6.4 Overlopende passiva	1.868	1.282
	<u>3.337</u>	<u>2.743</u>
Totaal passiva	<u>6.312</u>	<u>6.949</u>

Staat van baten en lasten over 2019

	Realisatie 2019	Nederland 2019	Vlaanderen 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
	* € 1.000	* € 1.000	* € 1.000	* € 1.000	* € 1.000
7 - Bedrijfsopbrengsten					
7.1 Subsidies	5.917	3.180	2.737	5.846	6.000
7.2 Inkomsten uit toetsing en accreditatie	2.427	2.358	69	3.240	2.378
7.3 Overige opbrengsten	1.555	1.390	165	1.085	980
Som bedrijfsopbrengsten	9.899	6.928	2.971	10.171	9.358
8 - Bedrijfskosten					
8.1 Lonen en salarissen	4.171	2.834	1.337	3.989	3.849
8.2 Sociale lasten	945	571	374	888	1.024
8.3 Afschrijvingskosten	199	119	80	200	192
8.4 Overige bedrijfskosten	5.665	3.501	2.164	5.046	3.971
Som der bedrijfslasten	10.980	7.025	3.955	10.123	9.036
Bedrijfsresultaat	-1.081	-97	-984	48	322
9.1 Financiële baten en lasten	-	-	-	2	-
Resultaat voor bestemming	-1.081	-97	-984	50	322
Mutatie wettelijke reserve	17	10	7	-	16
Mutatie bestemde reserve	1.111	276	835	-	-235
Resultaat na bestemming	47	189	-142	50	103

Kasstroomoverzicht

	2019	2018
	* € 1.000	* € 1.000
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Bedrijfsresultaat	-1.081	322
Afschrijvingen (incl. CDHO)	228	203
Mutatie voorzieningen	-150	154
	-1.003	679
Veranderingen in werkkapitaal:		
Kortlopende schulden	594	278
Kortlopende vorderingen	206	-339
	800	-61
<u>Kasstroom uit bedrijfsoperaties</u>	-203	618
Rente	0	0
<u>Kasstroom uit operationele activiteiten</u>	-203	618
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investerings in immateriële vaste activa	-10	-46
Investerings in materiële vaste activa	-271	-352
<u>Kasstroom uit investeringsactiviteiten</u>	-281	-398
<u>Mutatie geldmiddelen</u>	-483	220
	2019	2018
	* € 1.000	* € 1.000
<u>Liquide Middelen</u>		
Stand per 1 januari	5.595	5.375
Stand per 31 december	5.112	5.595
Som der mutatie	-483	220

Grondslagen van waardering en waardebepaling

Algemeen

De NVAO is een internationaal verdragsrechtelijke instantie met rechtspersoonlijkheid naar publiek Nederlands recht, overeenkomstig het Verdrag tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Vlaamse Gemeenschap van België inzake de accreditatie van opleidingen binnen het Nederlandse en Vlaamse hoger onderwijs van 3 september 2003. De NVAO is opgericht per 1 februari 2005 en is gevestigd te Den Haag (KvK nummer NVAO: 27366406).

Via een wijziging van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (versterking besturing) is de Kaderwet zelfstandige bestuursorganen, onverminderd het Accreditatieverdrag en het daarop gebaseerde Beheersreglement, op de NVAO van toepassing.

Grondslagen voor de waardering van balans en resultaatbepaling

De jaarrekening is overeenkomstig artikel 5 lid 1 van de Kaderwet ZBO opgesteld volgens de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek en de Richtlijnen van de Raad voor de Jaarverslaggeving. De NVAO past in het bijzonder RJ 640 Organisaties zonder winststreven toe. Om een goed inzicht te geven in de bijzondere karakteristiek van de NVAO zijn op basis van de RJ 640.302 omschrijvingen van en indelingen in posten voor zover nodig aangepast ten opzichte van de modellen voor balans en winst- en verliesrekening zoals opgenomen in het Besluit modellen jaarrekening.

Algemeen

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de NVAO zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Baten worden in de staat van baten en lasten opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Indien een transactie ertoe leidt dat nagenoeg alle of alle toekomstige economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot een actief of verplichting aan een derde zijn overgedragen, wordt het actief of de verplichting niet langer in de balans opgenomen. Verder worden activa en verplichtingen niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen de historische verkrijgingprijs onder aftrek van ontvangen investeringsbijdragen en afschrijvingen. Afschrijvingen vinden lineair plaats op basis van de geschatte economische levensduur.

Afschrijvingstermijn: 3 – 5 jaar

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de historische verkrijgingprijs onder aftrek van ontvangen investeringsbijdragen en afschrijvingen. Afschrijvingen vinden lineair plaats op basis van de geschatte economische levensduur.

Hardware, afschrijvingstermijn: 3 – 5 jaar

Overige materiele vaste activa:

Verbouwingen, afschrijvingstermijn: gelijk aan de looptijd van de huurovereenkomst.

Groot onderhoud: wordt door de NVAO niet toegepast.

Overige, afschrijvingstermijn: 3 – 5 jaar

Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde, inclusief de transactiekosten. Na eerste verwerking worden vorderingen gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Aangezien geen sprake is van agio of disagio en transactiekosten is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde van de vorderingen. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

Eigen vermogen

De eigen inkomsten en de door het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en het Vlaams Parlement toegekende middelen die (nog) niet besteed zijn opgenomen in een egalisereserve. De egalisereserve wordt als eigen vermogen op de balans gepresenteerd. Het eigen vermogen omvat onbestemde, bestemde en wettelijke middelen.

De onbestemde middelen omvat alle middelen waar op basis van besluitvorming dan wel wettelijke vereisten geen bestemming voor benoemd is.

De Nederlandse onbestemde reserve bedraagt maximaal 5% van de door het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap toegekende subsidie van het betreffende jaar. Het overschot staat als verplichting op de balans.

De bestemde middelen omvatten die middelen waarvoor door middel van besluitvorming in de verantwoordelijke lichamen een bestedingsdoel is bepaald.

De wettelijke middelen omvat alle middelen waarvoor op grond van wet- en regelgeving een beperking ten aanzien van de besteding van middelen geldt.

Voorzieningen

Op de balans worden voorzieningen opgenomen voor verplichtingen die op de balansdatum als waarschijnlijk of als vaststaand worden beschouwd, maar waarvan niet bekend is in welke omvang of wanneer zij zullen ontstaan. Tevens kunnen voorzieningen worden opgenomen tegen uitgaven die in een volgend boekjaar zullen worden gedaan, voor zover het doen van die uitgaven zijn oorsprong mede vindt voor het einde van het boekjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal jaren.

Tenzij anders aangegeven worden de voorzieningen opgenomen tegen de nominale waarde. Toevoegingen aan voorzieningen vinden plaats ten laste van de staat van baten en lasten. Uitgaven vinden rechtstreeks plaats ten laste van de voorzieningen.

Een voorziening in verband met verplichtingen als bedoeld in artikel 2:374 lid 1, eerste volzin BW wordt uitsluitend opgenomen indien op de balansdatum aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:

- a. de rechtspersoon heeft een verplichting (in rechte afdwingbaar of feitelijk);
- b. het is waarschijnlijk dat voor de afwikkeling van die verplichting een uitstroom van middelen noodzakelijk is; en
- c. er kan een betrouwbare schatting worden gemaakt van de omvang van de verplichting.

Schulden

Schulden met een resterende looptijd van ten hoogste één jaar worden aangeduid als kortlopend. Schulden met een resterende looptijd van meer dan één jaar worden aangeduid als langlopend. Schulden worden gewaardeerd tegen de reële waarde.

Pensioenen

Uitgangspunt is dat de in de verslagperiode te verwerken pensioenlast gelijk is aan de over die periode aan het pensioenfonds verschuldigde pensioenpremies. Voor zover de verschuldigde premies op balansdatum nog niet zijn voldaan, wordt hiervoor een verplichting opgenomen. Als de op balansdatum reeds betaalde premies de verschuldigde premies overtreffen, wordt een overlopende actiefpost opgenomen voor zover sprake zal zijn van terugbetaling door het fonds of van verrekening met in de toekomst verschuldigde premies. Ultimo 2019 is bij ABP de dekkingsgraad 97,8%.

Verder wordt op balansdatum een voorziening opgenomen voor bestaande additionele verplichtingen ten opzichte van het fonds en de werknemers, indien het waarschijnlijk is dat voor de afwikkeling van die verplichtingen een uitstroom van middelen zal plaatsvinden en de omvang van de verplichtingen betrouwbaar kan worden geschat. Het al dan niet bestaan van additionele verplichtingen wordt beoordeeld aan de hand van de uitvoeringsovereenkomst met het fonds, de pensioenovereenkomst met de werknemers en andere (expliciete of impliciete) toezeggingen aan de werknemers. De voorziening wordt gewaardeerd tegen de beste schatting van de contante waarde van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen op balansdatum af te wikkelen.

Voor een op balansdatum bestaand overschot bij het pensioenfonds wordt een vordering opgenomen als de NVAO de beschikkingsmacht heeft over dit overschot, het waarschijnlijk is dat het overschot naar de NVAO zal toevloeien en de vordering betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Grondslagen voor het opstellen van het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

Grondslagen voor rechtmatigheid

De NVAO is op basis van de Kaderwet ZBO verantwoordelijkheid van de rechtmatige besteding van middelen. Voor de NVAO betekent een rechtmatige besteding dat de uitgaven in overeenstemming zijn met de bepalingen opgenomen in het controleprotocol (versie 8).

Grondslagen voor bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

Voor vaste activa wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat deze activa onderhevig zijn aan bijzondere waardeverminderingen. Als dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat. De realiseerbare waarde is de hoogste van de bedrijfswaarde en de opbrengstwaarde.

Als het niet mogelijk is de realiseerbare waarde te schatten voor een individueel actief, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroom genererende eenheid waartoe het actief behoort. Wanneer de boekwaarde van een actief (of een kasstroom genererende eenheid) hoger is dan de realiseerbare waarde, wordt een bijzonder waardeverminderingverlies verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde. Indien sprake is van een bijzonder waardeverminderingverlies van een kasstroom genererende eenheid, wordt het verlies allereerst toegerekend aan goodwill die is toegerekend aan de kasstroom genererende eenheid. Een eventueel restant verlies wordt toegerekend aan de andere activa van de eenheid naar rato van hun boekwaarden.

Verder wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er enige indicatie is dat een in eerdere jaren verantwoord bijzonder waardeverminderingverlies is verminderd. Als een dergelijke indicatie aanwezig is, wordt de realiseerbare waarde van het betreffende actief (of kasstroom genererende eenheid) geschat. Terugneming van een eerder verantwoord bijzonder waardeverminderingverlies vindt alleen plaats als sprake is van een wijziging van de gehanteerde schattingen bij het bepalen van de realiseerbare waarde sinds de verantwoording van het laatste bijzonder waardeverminderingverlies. In dat geval wordt de boekwaarde van het actief (of kasstroom genererende eenheid) opgehoogd tot de geschatte realiseerbare waarde, maar niet hoger dan de boekwaarde die bepaald zou zijn (na afschrijvingen) als in voorgaande jaren geen bijzonder waardeverminderingverlies voor het actief (of kasstroom genererende eenheid) zou zijn verantwoord.

Grondslagen voor schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het bestuur oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en passiva en van baten en lasten. De belangrijkste schattingen hebben betrekking op:

- de waardering van materiële vaste activa, waaronder de gehanteerde afschrijvingstermijnen;
- onderhanden accreditatieprojecten en toetsingen;
- de bepaling van personele voorzieningen.

De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Toelichting op de balans

1 Immateriële vaste activa

	Software
	* € 1.000
Aanschafwaarde	586
Af: Cumulatieve afschrijvingen	-525
Boekwaarde per 1 januari	61
Investeringen	10
Af: Afschrijvingen	-27
Som der mutaties	-17
Desinvesteringen	212
Af: Afschrijvingen desinvestering	-212
Som der mutaties	-
Aanschafwaarde	384
Af: Cumulatieve afschrijvingen	-340
Boekwaarde per 31 december	44

Voor de geactiveerde immateriële vaste activa is ter waarde van de boekwaarde een wettelijke reserve opgenomen. De investeringen in immateriële vaste activa hebben betrekking op de ontwikkeling van automatiseringstools.

De staat van de immateriële vaste activa is opgesteld inclusief de investeringen van de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs (CDHO). De afschrijvingslasten van de CDHO (2019: € 23.380) worden aan de commissie doorbelast.

Vanwege de verhuizing per 1 maart 2020 van de Parkstraat 28 naar de Parkstraat 83 heeft er een desinvestering plaatsgevonden van € 212.000. Dit omdat een groot gedeelte van de Immateriële Vaste Activa, welke al was afgeschreven, niet zijn overgegaan naar het nieuwe pand.

2 Materiële vaste activa

	Hardware	Activa in Uitvoering	Overige materiële Vaste Activa	Totaal
	* € 1.000	* € 1.000	* € 1.000	* € 1.000
Aanschafwaarde	1.355	-	1.279	2.634
Af: Cumulatieve afschrijvingen	-1.211	-	-977	-2.188
Boekwaarde per 1 januari	144	-	302	446
Investeringen	33	224	14	271
Desinvesteringen	1.124	-	665	1.789
Af: Afschrijvingen	-92	-	-109	-201
Bij: Cumulatieve afschrijvingen desinvesteringen	-1.124	-	-665	-1.789
Som der mutaties	-59	224	-95	70
Aanschafwaarde	264	224	628	1.116
Af: Cumulatieve afschrijvingen	-179	-	-421	-600
Boekwaarde per 31 december	85	224	207	516

De staat van de materiële vaste activa is opgesteld inclusief de investeringen van de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs (CDHO). De afschrijvingslasten van de CDHO (2019: € 5.070) worden aan de commissie doorbelast.

Vanwege de verhuizing per 1 maart 2020 van de Parkstraat 28 naar de Parkstraat 83 heeft er een desinvestering plaatsgevonden van de hardware van € 1.124.000 en de overige materiële vaste activa van € 665.000. Dit omdat een groot gedeelte van de Materiële Vaste Activa, welke al (bijna) was afgeschreven, niet zijn overgegaan naar het nieuwe pand. Daarnaast was er nog aan € 25.833 aan boekwaarde welke versneld is afgeschreven.

3 Vlottende activa

3.1 Vorderingen

De kortlopende vorderingen worden hieronder nader gespecificeerd:

	31-12-2019	31-12-2018
	* € 1.000	* € 1.000
3.1.1. Debiteuren	277	207
3.1.2. Overige vorderingen	12	17
3.1.3. Overlopende activa	351	622
	640	846

3.1.1. Debiteuren

De debiteuren nemen toe met € 77.000 omdat er ultimo 2019 meer Nederlandse aanvragen Toets nieuwe opleidingen ingediend zijn. Hierdoor is er meer gefactureerd. Alle vorderingen hebben een looptijd korter dan één jaar.

3.1.2 Overige vorderingen

Onder de overige vorderingen zijn vorderingen opgenomen voor waarborgsommen.

3.1.3 Overlopende activa

Onder de overlopende activa zijn overlopende kosten, te vorderen bedragen en te vorderen rente opgenomen. Deze post is in 2019 onder andere afgenomen, omdat in 2018 het restant subsidiebedrag over 2018 van het Vlaams parlement hierin was meegenomen.

3.2 Liquide middelen

Onder de liquide middelen is een bedrag van € 234.023 niet ter vrije beschikking vanwege borg en garantstellingen.

4 Eigen vermogen

Het eigen vermogen valt geheel onder de egaliseringsreserve zoals bedoeld in artikel 33 Kaderwet ZBO.

Het eigen vermogen is als volgt opgebouwd:

	31-12-2019	31-12-2018
	* € 1.000	* € 1.000
4.1 Onbestemde reserve	529	482
4.2 Bestemde reserve	2.275	3.386
4.3 Wettelijke reserve	44	61
	<u>2.848</u>	<u>3.929</u>

Het resultaat 2019 voor bestemming bedraagt negatief € 1.081k. Dit resultaat bestaat uit een negatief resultaat van € 97k langs Nederlandse zijde en een negatief resultaat van € 984k langs Vlaamse zijde.

Na de mutaties in de wettelijke reserve en de bestemde reserve bedraagt het resultaat 2019 na bestemming positief € 47k. Dit resultaat bestaat uit een positief resultaat van € 189k langs Nederlandse zijde en een negatief resultaat van € 142k langs Vlaamse zijde.

Op basis van de subsidiebeschikking van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap mag het onbestemde vermogen niet hoger zijn dan 5% van het subsidiebedrag van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, exclusief CDHO.

Vanwege de taakstellingen die zijn opgelegd aan de zelfstandige bestuursorganen (ZBO's) heeft het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, medio 2015 de afspraak gemaakt met de NVAO, dat de 5% regel voor de maximale hoogte van de onbestemde reserve van de NVAO niet wordt toegepast voor de jaren 2014 tot en met 2020. Deze periode wordt gezien als één periode waarbij overschotten en tekorten met elkaar worden verrekend. Zie verder 4.1 en 6.3.1.

Het eigen vermogen is als volgt toe te kennen aan Nederland en Vlaanderen:

	Nederland	Vlaanderen	Totaal
	* € 1.000	* € 1.000	* € 1.000
Onbestemde reserve	493	36	529
Bestemde reserve	2.245	30	2.275
Wettelijke reserve	27	17	44
	2.765	83	2.848

De verschillende posten van het eigen vermogen worden hieronder nader toegelicht.

4.1 Onbestemde reserve

Het onbestemde deel van het eigen vermogen verloopt als volgt:

	31-12-2018	Bestemming resultaat	Overige mutaties	31-12-2019
	* € 1.000	* € 1.000	* € 1.000	* € 1.000
<u>Onbestemde reserve</u>				
Onbestemde reserve	482	-1.081	1.128	529
Totaal onbestemde reserves	482	-1.081	1.128	529

De eigen inkomsten en de door het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen en het Vlaams parlement aan de NVAO toegekende middelen, welke (nog) niet zijn aangewend dan wel bestemd, worden aan de onbestemde reserve toegevoegd. De overige mutaties in de onbestemde reserve betreffen de onttrekking van de bestemde reserve ad € 1.111.000 en de onttrekking aan de wettelijke reserve ad € 17.000.

De onbestemde reserve is als volgt toe te kennen aan Nederland en Vlaanderen:

	Nederland	Vlaanderen	Totaal
	* € 1.000	* € 1.000	* € 1.000
Stand per 1 januari	304	178	482
Resultaat over verslagperiode	-97	-984	-1081
Mutatie wettelijke reserve	10	7	17
Mutatie bestemde reserve	276	835	1.111
Som der mutaties	189	-142	47
Stand per 31 december	493	36	529

4.2 Bestemde reserve

De bestemde reserve verloopt als volgt:

	31-12-2018	Bestemming resultaat	Overige mutaties	31-12-2019
	* € 1.000	* € 1.000	* € 1.000	* € 1.000
<u>Bestemde reserve</u>				
Tijdelijke formatie ivm piek aanvragen	700	-	50	750
Vorbereiding nieuw stelsel	450	-	-50	400
Organisatieontwikkeling	1385	-	-835	550
Overige projecten	851	-	-276	575
Totaal bestemde reserves	3.386	-	-1.111	2.275

De bestemde reserve wordt gevormd als reservering voor toekomstige activiteiten rond nieuwe stelsels, ontwikkeling van de bedrijfsvoering en overige projecten.

De bestemde reserve voor het nieuwe stelsel en kaders voorziet in het budget en de voorbereiding hieromtrent.

De bestemde reserve voor organisatieontwikkeling voorziet in financiering voor interne projecten gericht op de ontwikkeling van de bedrijfsvoering. Ultimo 2019 wordt o.a. voorzien: de verdere ontwikkeling van de automatisering, professionalisering van de afdeling ondersteuning, tijdelijke formatie alsook de geplande verhuizing van de NVAO.

De bestemde reserve voor overige projecten wordt gevormd voor projecten, waarbij de NVAO geen mogelijkheden heeft of wenst te creëren voor externe financiering. Het betreft projecten waarbij de onafhankelijkheid van de NVAO gewaarborgd dient te worden en projecten waarbij de NVAO extra inspanning moet doen vanwege gewijzigde wet- en regelgeving. Een aantal in 2019 voorziene projecten wordt verder gezet in of is doorgeschoven naar 2020 en betreft: verdere ontwikkelingen van het nieuwe stelsel in Nederland. Daarnaast wordt een bestemde reserve voorzien om een aantal projecten uit te voeren, die de NVAO zelf zal moeten financieren.

4.3 Wettelijke reserve

De wettelijke reserve verloopt als volgt:

	31-12-2018	Bestemming resultaat	Overige mutaties	31-12-2019
	* € 1.000	* € 1.000	* € 1.000	* € 1.000
<u>Wettelijke reserve</u>				
Software onder immateriële vaste activa	61	-	-17	44
Totaal wettelijke reserves	61	-	-17	44

De wettelijke reserve is gevormd vanwege het activeren van zelf ontwikkelde software onder de immateriële vaste activa. De reserve wordt gesteld op de boekwaarde van het immaterieel actief.

Het eigen vermogen is als volgt toe te kennen aan Nederland en Vlaanderen:

	Nederland	Vlaanderen	Totaal
	* € 1.000	* € 1.000	* € 1.000
Stand per 1 januari	2.862	1.067	3.929
Resultaat over verslagperiode	-97	-984	-1.081
Stand per 31 december	2.765	83	2.848

5 Voorzieningen

De post "voorzieningen" is als volgt opgebouwd:

	31-12-2019	31-12-2018
	* € 1.000	* € 1.000
Voorziening WW	127	277
	127	277

Voorziening WW

De voorziening WW verloopt als volgt:

	31-12-2019	31-12-2018
	* € 1.000	* € 1.000
<u>Voorziening WW</u>		
Stand per 1 januari	277	123
Dotatie vanwege mogelijke aanspraken oud medewerkers	96	210
Onttrekking vanwege aanspraken/ vrijval	-246	-56
Som der mutaties	-150	154
Stand per 31 december	127	277

	>1 jaar	< 1 jaar	totaal
	* € 1.000	* € 1.000	* € 1.000
Voorziening WW	-	127	127
Stand per 31 december	-	127	127

De voorziening WW wordt gevormd voor de verplichting vanwege aanspraken van ex-werknemers op een WW-uitkering, alsook een BWW-uitkering. De NVAO is als werkgever in de sector Overheid & Onderwijs een zogenaamd eigenrisicodragers voor de door de Uitvoeringsinstelling Werknemersverzekeringen (hierna: UWV) krachtens de Werkloosheidswet uitgekeerde bedragen. Op grond van deze wet en het daarop berustende Besluit Verhaal Overheidswerkgever, moet de NVAO de door het UWV betaalde uitkeringslasten aan het Uitvoeringsfonds voor de Overheid betalen. Ten opzichte van 2018 heeft er een afname plaatsgevonden van € 150k daar de NVAO minder verplichtingen verwacht van aanspraken op WW-uitkeringen.

6 Kortlopende schulden

6.2 Onder de post “Belastingen en premies sociale verzekeringen” zijn opgenomen de loonbelasting en sociale lasten € 196.402, omzetbelasting € 82.391 en de pensioenen € 49.942.

Een specificatie van de balanspost voor overige schulden is hieronder weergegeven:

	31-12-2019	31-12-2018
	* € 1.000	* € 1.000
6.3 Te verrekenen bijdrage OCW	309	309
	309	309

Alle schulden hebben een looptijd korter dan 1 jaar.

6.3 Te verrekenen bijdrage OCW

De “Te verrekenen bijdrage OCW” betreft de afrekening van de subsidiegelden over de periode vanaf 2015. In overleg met het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap wordt de wijze van betaling dan wel verrekening bepaald.

De verplichting aan het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap wordt hierna nader toegelicht:

	31-12-2019
	* € 1.000
Stand per 1 januari	309
Verrekend met OCW in 2019	-
Te verrekenen reserves met OCW 2019	-
Som der mutaties	-
Stand per 31 december	309

Het nog te verrekenen bedrag betreft voorgaande jaren en het over 2018 nog te verrekenen bedrag van de Commissie Macrodoelmatigheid Middelbaar Onderwijs (CMMBO) met het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.

Het bedrag van de te verrekenen reserves bestaat uit een te verrekenen bedrag en wordt als volgt berekend:

		2019	
		* € 1.000	* € 1.000
<u>CDHO</u>			
Subsidiebeschikking OCW 2019 incl indexering	668		
Stand egalisereserve ultimo 2019		195	
Af: Maximaal toegestane egalisereserve 25% beschikking		167	
Te verrekenen egalisereserve CDHO 2019			-
<u>CMMBO</u>			
Subsidiebeschikking OCW 2019	540		
Stand egalisereserve ultimo 2019		121	
Af: Maximaal toegestane egalisereserve 25% beschikking		135	
Te verrekenen egalisereserve CMMBO 2019			-
<u>NVAO</u>			
Subsidiebeschikking OCW 2019 incl indexering	3.180		
Stand onbestemde reserve NL ultimo 2019		493	
Maximaal toegestaan 5% beschikking		159	
Te verrekenen onbestemde reserve NVAO 2019			-
			-
			-

CDHO

Voor 2019 is er geen sprake van een te verrekenen bedrag van de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs (CDHO). Ultimo 2018 heeft het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, de afspraak gemaakt met de CDHO, dat tot en met 2022 geen middelen worden onttrokken uit de egalisereserve door het ministerie. De CDHO is vrij om een tekort op de lopende begroting aan te vullen uit de egalisereserve.

CMMBO

Voor 2019 heeft CMMBO een negatief resultaat die met de egalisereserve van voorgaand jaar wordt verrekend, zie 6.4.2.

NVAO

Op basis van de subsidiebeschikking van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap mag het onbestemde vermogen niet hoger zijn dan 5% van het subsidiebedrag van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, exclusief CDHO en CMMBO. Voor 2019 is er geen sprake van een verrekening, daar het overschot op de Nederlandse onbestemde reserve, conform afspraak met het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, van de NVAO is. Zie ook 4.

CDHO en CMMBO vallen functioneel onder het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. Het hosten van deze commissies is bij de NVAO belegd. De hieraan gerelateerde kosten komen volledig voor rekening en risico van het ministerie. Op basis hiervan is alleen de balanspositie van de betreffende commissies in de jaarrekening van de NVAO opgenomen. De verantwoording van de opbrengsten en kosten van deze commissies worden niet in de staat van baten en lasten van de NVAO opgenomen.

6.4 Overlopende passiva

Een specificatie van de balanspost voor overlopende passiva is hieronder weergegeven:

	31-12-2019	31-12-2018
	* € 1.000	* € 1.000
6.4.1 Vooruitontvangen bijdragen instellingen	810	299
6.4.2 Vooruitontvangen bijdragen projecten	484	472
6.4.3 Reserveringen personeel	271	309
6.4.4 Overige	303	202
	1.868	1.282

Alle schulden hebben een looptijd korter dan 1 jaar.

6.4.1 Vooruit ontvangen bijdragen instellingen

De vooruitontvangen bijdragen instellingen betreft dat deel van de aan instellingen in rekening gebrachte tarieven voor accreditaties, instellingstoetsen en aanvragen nieuwe opleidingen waar nog geen prestatie tegenover stond. In vergelijking met 2018 is het bedrag toegenomen omdat er in 2019 voorgefactureerd is terwijl de prestatie door de NVAO nog moet worden voldaan.

6.4.2 Vooruit ontvangen bijdragen projecten

Onderstaand overzicht geeft inzicht in de besteding van projectgelden in 2019 op projecten waarvoor specifieke subsidiëring heeft plaatsgevonden.

	Jaar	Bedrag Toegewezen	Saldo Ontvangen 2018	Saldo Ontvangen 2019	Kosten 2019	Vordering 2019	Saldo 2019
		* € 1.000	* € 1.000	* € 1.000	* € 1.000	* € 1.000	* € 1.000
<u>Ministerie van OCW:</u>							
Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs 1)	2019	668	166	668	639	-	195
Bijz Kenmerk Kleinschalig & Intensief Ond 3)	2013	65	12	-	-	12-	-
Associate Degrees 5e bis ronde 3)	2010	187	36	-	-	36-	-
Flexibilisering Hoger Onderwijs 4)	2015	254	112	-	49	-	63
Comm Macrodoelmatigheid Middelbaar Onderw 2)	2019	540	135	540	554	-	121
<u>Europese Commissie</u>							
EUniQ 6)	2019	117	-	117	12	-	105
CEQLNT 5)	2012	-	11	-	-	11-	-
Totaal			472	1.325	1.254	-59	484

1) Het subsidieproject "Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs (CDHO)" betreft de hosting en het voeren van het secretariaat van de CDHO. In 2019 is door OCW € 668.000 toegewezen, dat in mindering gaat van de totale NVAO subsidie.

2) Het subsidieproject "Commissie Macrodoelmatigheid Middelbaar Onderwijs (CMMBO)" is ultimo 2015 gestart. Het project betreft de hosting en het voeren van het secretariaat van de CMMBO. In 2019 is door het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap € 540.000 toegewezen.

3) Van de projecten "Associate Degrees ronde 5 bis" (2010) en "Bijzonder kenmerk Kleinschalig & Intensief onderwijs" (2013) stonden ultimo 2018 een saldo open welke in 2019 zijn vrijgevallen.

4) Het project "Flexibilisering Hoger Onderwijs" wordt gefinancierd door ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. Ultimo 2019 is er een schuld aan ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, daar dit project nog niet is afgerond.

5) Het saldo van het project CEQLNT (2012) is in 2019 vrijgevallen.

6) Het project EUniQ (2019) betreft de door NVAO vooruitontvangen subsidie van de Europese Commissie verminderd met de gerealiseerde kosten door NVAO en de partnerorganisaties in het project. De opdracht tot penvoerderschap is verstrekt door de Vlaamse overheid.

6.4.3 Reserveringen personeel

De post reserveringen personeel omvat een reservering voor loonbetalingsverplichtingen, vakantiegeld, eindejaarsuitkeringen en vakantiedagen.

6.4.4 Overige

De post overige omvat een reservering voor nog te ontvangen facturen en facturen die in 2020 zijn ontvangen, maar betrekking hebben op 2019, alsook de negatieve debiteuren.

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Financiële verplichtingen

De NVAO is huurverplichtingen aangegaan, hetgeen betreft de huur voor het pand aan de Parkstraat en de huisvesting voor de Vlaamse medewerkers.

De huurverplichting van het kantoorpand aan de Parkstraat 28 heeft een looptijd van 1 december 2012 tot 1 december 2020. Ten behoeve van de verhuurder is een bankgarantie afgegeven van € 73.137.

De huurverplichting van het kantoorpand aan de Parkstraat 83 heeft een looptijd van 1 maart 2020 tot 1 september 2031. Ten behoeve van de verhuurder is een bankgarantie afgegeven van € 100.263.

Voortvloeiend uit deze huurovereenkomsten is de verplichting om het gehuurde na afloop van de huurperiode in oude staat op te leveren en eventuele huurderseigen aanpassingen ongedaan te maken.

Voor de huisvesting voor de Vlaamse medewerkers is bij derden een waarborgsom gestort. Ten behoeve van één van de verhuurders is een bankgarantie afgegeven van € 4.290.

Resultaatbestemming

Voorgestelde egalisatiereserve

De egalisatiereserve is in de jaarrekening gesplitst in een onbestemde, bestemde en een wettelijke reserve.

Onbestemde reserve

Voorgesteld wordt het negatief resultaat over het boekjaar 2019 van € 1.081.000 te onttrekken aan de onbestemde reserve van het eigen vermogen in overeenstemming met artikel van 9 lid 2 van het beheersreglement.

Bestemde reserve

Voor het vormen van een bestemde reserve wordt nadrukkelijker aansluiting gezocht met het uitgangspunt dat een bestemde reserve slechts gevormd wordt voor toekomstige activiteiten met een piek in de uitgaven ten laste van het vermogen van de NVAO. Op basis van bovenstaande en van verwachte activiteiten en ontwikkelingen in het Hoger Onderwijs in de toekomst, waarmee in de begroting geen rekening wordt gehouden, wordt voorgesteld om € 1.111.000 aan deze reserve te onttrekken, hetgeen wordt gedoteerd aan de onbestemde reserve.

Wettelijke reserve

De verplichte wettelijke reserve is gelijk aan het bedrag dat in de balans is opgenomen voor zelf ontwikkelde software (immateriële vaste activa). Over het boekjaar 2019 zal € 17.000 aan deze reserve worden onttrokken, wat weer zal worden gedoteerd aan de onbestemde reserve.

Gebeurtenissen na balansdatum

De gehanteerde grondslagen voor waardering en resultaatbepaling van de jaarrekening 2019 zijn gebaseerd op de continuïteitsveronderstelling van de NVAO. De uitbraak van het COVID-19 virus medio februari 2020 heeft ook voor Vlaanderen en Nederland grote gevolgen. Om het virus zo goed mogelijk te bestrijden, hebben de regeringen in beide regio's maatregelen getroffen, waaronder het verbieden van bijeenkomsten van (grote) groepen mensen, diverse reisverboden en de sluiting van eet- en drinkgelegenheden en sport- en fitnessclubs, scholen en kinderdagverblijven tot in ieder geval 19 (Vlaanderen) of 29 (NL) april 2020. Vergaande maatregelen zijn op dit moment niet uitgesloten. Dit heeft een aanzienlijke impact op de werkzaamheden in het Hoger Onderwijs en daarmee ook voor de NVAO. De uiteindelijke gevolgen hiervan zijn op dit moment nog niet te overzien.

Voor de organisatie heeft de uitbraak van het COVID-19 virus, op het moment van het opmaken van de jaarrekening, directe organisatorische gevolgen c.q. onzekerheden. Deze organisatorische gevolgen c.q. onzekerheden bestaan uit:

- a. Het noodgedwongen uitstellen van activiteiten, m.n. Toetsen nieuwe opleidingen tot tenminste 1 september 2020 (NL);
- b. Het verlengen van de termijn voor het indienen van accreditatieaanvragen voor het indieningsmoment november 2020 met 1 jaar (NL), waardoor er in 2020 minder accreditatieaanvragen zullen worden afgehandeld;
- c. Het opschorten van alle beoordelingsprocedures (VL) tot een maand na de herziening van de door de Vlaamse en Belgische overheden genomen maatregelen.

Naast de bovenstaande organisatorische gevolgen heeft dit direct dan wel indirect financiële gevolgen c.q. onzekerheden voor de NVAO. Voor het boekjaar 2019 zijn er geen directe gevolgen van toepassing. Echter vanaf het boekjaar 2020 kunnen de volgende financiële gevolgen van toepassing zijn voor de organisatie, voor zover wij kunnen overzien op het moment van het opmaken van de jaarrekening:

- a. ontwikkeling baten: minder aanvragen TNO's betekenen minder inkomsten uit procedures. De omvang daarvan valt nog niet vast te stellen (NL);
- b. ontwikkeling lasten: minder TNO's betekent ook minder lasten, de omvang daarvan valt op dit moment nog niet vast te stellen (NL);
- c. ontwikkeling liquiditeit: effecten vallen nog niet vast te stellen;
- d. ontwikkeling personele bezetting versus inhuur: effecten vallen nog niet vast te stellen.

De uitbraak van het COVID-19 virus heeft geen (significante) invloed op de cijfers over het boekjaar 2019. Het dagelijks bestuur heeft passende maatregelen genomen c.q. zorgt ervoor dat passende maatregelen worden genomen om de continuïteit van de bedrijfsactiviteiten te waarborgen. Het dagelijks bestuur van de NVAO acht een duurzame voortzetting van de bedrijfsactiviteiten derhalve mogelijk. De jaarrekening is opgemaakt uitgaande van de veronderstelling van continuïteit van de NVAO.

Daarnaast heeft de aangekondigde verhuizing van de NVAO naar de Parkstraat 83 plaatsgevonden. De verbouwing en de inrichting van het nieuwe pand brengen incidentele kosten met zich mee. De lasten hiervoor kunnen worden gefinancierd vanuit de NVAO bestemde reserve.

Toelichting op de staat van baten en lasten

7 Bedrijfsopbrengsten

7.1 Subsidies

De specificatie van deze post is als volgt:

	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
	* € 1.000	* € 1.000	* € 1.000
Nederland	3.180	3.105	3.105
Vlaanderen	2.737	2.741	2.895
	<u>5.917</u>	<u>5.846</u>	<u>6.000</u>

De subsidies hebben betrekking op door de Vlaamse en Nederlandse overheid toegewezen wettelijke taken en kennen een structureel karakter.

De inkomsten uit subsidie nemen toe ten opzichte van de begroting met € 71.000. De toename wordt in belangrijke mate veroorzaakt door de toegekende loonbijstelling vanuit Nederland. Vanuit Vlaanderen heeft er geen indexering plaatsgevonden.

7.2 Inkomsten uit toetsing en accreditatie

De specificatie van deze post is als volgt:

	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
	* € 1.000	* € 1.000	* € 1.000
Nederland	2.358	2.993	2.235
Vlaanderen	69	247	143
	<u>2.427</u>	<u>3.240</u>	<u>2.378</u>

De inkomsten uit toetsing en accreditatie zijn € 813.000 lager dan begroot. Er zijn minder Nederlandse aanvragen ingediend en afgehandeld dan begroot. Hierdoor zijn in 2019 aan €614.000 minder aanvragen uitgevoerd dan begroot. Er zijn voor €175.000 minder inkomsten uit Vlaamse aanvragen gerealiseerd dan begroot. Met name het aantal accreditaties en TNO's.

De opbrengsten met betrekking tot de dossiers die op balansdatum nog onderhanden waren, zijn verantwoord in het jaar voor zover daar geleverde prestaties tegenover stonden. Voor zover dat niet het geval was zijn de vooruitontvangen bedragen gepresenteerd onder de kortlopende schulden als vooruitontvangen bijdragen instellingen, zie 6.4.1.

7.3 Overige opbrengsten

De overige opbrengsten zijn als volgt opgebouwd:

	Realisatie 2019	Nederland 2019	Vlaanderen 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
	* € 1.000	* € 1.000	* € 1.000	* € 1.000	* € 1.000
Congressen	-	-	-	-	2
Extra taak: VL HBO5	-	-	-	-	100
Extra taak: NL KA OCW	850	850	-	850	490
Extra taak: NL Aspirantenopleidingen	234	234	-	-	-
Extra taak; Flex HO	49	49	-	10	30
Extra taak; Project Spiegelcommissie	-	-	-	-	-9
Extra taak; Planningneutrale conversie	4	4	-	-	1
Extra taken: project Luxemburg	30	-	30	-	47
Extra taken: project EUniQ	12	-	12	-	-
Extra taak; BKKI	25	25	-	-	-
Extra taak; Project training panels	11	11	-	-	16
Extra taak; Naamswijziging	24	24	-	-	32
Extra taken: hosting ECA	19	11	8	35	36
Extra taken: Overig aanvragen nationaal	78	56	22	-	28
Extra taak: hosting CDHO	115	69	46	115	110
Extra taak: hosting CMMBO	69	41	28	69	67
Overige inkomsten	35	16	19	6	30
Stand per 31 december	1.555	1.390	165	1.085	980

De overige opbrengsten betreffen opbrengsten die samenhangen met de ontvangen bijdragen van o.a. het Nederlandse ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en het Vlaamse ministerie voor bijkomende wettelijke en/of extra taken, alsook aanvragen. Deze betreffen in 2019 voor Nederland de extra taken: Kwaliteitsafspraken OCW, Flexibilisering Hoger Onderwijs, Aspiranten opleidingen en diverse onderzoeken in het Hoger onderwijs. De subsidie voor HBO5 en validering domein specifieke leerresultaten is geïntegreerd in de globale Vlaamse overheidssubsidie en niet als een inkomst in het kader van een extra taak gepresenteerd. Voor 2019 heeft het Vlaams parlement extra subsidie gegeven voor HBO5. Tenslotte is het penvoerderschap van de CDHO en CMMBO ook een onderdeel van de overige opbrengsten.

8 Bedrijfskosten

8.1 Lonen en salarissen

Dit betreft de lonen en salarissen van bestuursleden en medewerkers. Onder de lonen en salarissen worden begrepen de bruto beloning alsmede de kosten voor pensioenvoorzieningen. Gemiddeld waren over het boekjaar 50 mensen werkzaam bij de NVAO (2018: 49). Ultimo 2019 zijn de mensen binnen de NVAO organisatie als volgt verdeeld:

	2018	2019
Beleidsmedewerkers	18,0	21,7
Internationalisering	2,1	1,6
Ondersteuning en Bedrijfsvoering	20,9	19,2
Management en Directie	4,2	4,2
Bestuur	3,8	3,2
Totaal aantal mensen in FTE	49,1	49,9

De toename heeft betrekking op onder andere de werkzaamheden in het primaire proces.

De specificatie van de lonen en salarissen is als volgt:

	Realisatie 2019	Nederland 2019	Vlaanderen 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
	* € 1.000	* € 1.000	* € 1.000	* € 1.000	* € 1.000
Brutolonen	3.285	2.479	806	3.248	3.273
Vacatiegelden	31	31	-	36	33
Overige personeelskosten	855	324	531	705	543
Totaal lonen en salarissen	4.171	2.834	1.337	3.989	3.849

Onder de overige personeelskosten zijn opgenomen de kosten van detachering van de Vlaamse medewerkers en enkele Nederlandse medewerkers. De loonkosten vallen €182k hoger uit dan begroot. Dit betreft de extra personeelsleden voor het NL project Kwaliteitsafspraken OCW. Daarnaast is er door vertrek van enkele personeelsleden tijdelijk beroep gedaan op externe krachten (zie ook 8.4.5)

8.1.1 Lonen en vacatiegelden bestuurders

De lonen en vacatiegelden van de bestuurders worden conform het verdrag, door respectievelijk de Nederlandse en Vlaamse bevoegde ministers, vastgesteld.

De loonkosten van de bestuurders en de vacatiegelden bedroegen in 2019 totaal € 563.000 (€ 220.000 Vlaanderen en € 343.000 Nederland). Onder de loonkosten bestuurders worden begrepen de brutobeloning, kosten van detachering alsmede de kosten voor pensioenvoorzieningen en sociale lasten.

De Vlaamse niet voltijdse leden van het Algemeen bestuur ontvangen geen bezoldiging of vacatiegeld voor hun bestuursactiviteiten, enkel een onkostenvergoeding voor reis- en verblijfskosten, conform het Vlaamse ministerieel besluit d.d. 28 juli 2011. De Nederlandse leden van het Algemeen bestuur ontvangen vacatiegelden.

De Nederlandse AB-leden ontvangen sinds medio 2017 een maandelijks vergoeding van €458. De vaststelling van de beloningsstructuur voor de Nederlandse bestuurders vindt plaats via besluitvorming door de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en voor de Vlaamse bestuurders conform het Vlaamse ministerieel besluit d.d. 28 juli 2011.

WNT-verantwoording 2019

De WNT is van toepassing op NVAO. Het voor NVAO toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2019 € 194.000,00. Hieronder volgt een overzicht van de kosten voor de Nederlandse bestuursleden inzake de WNT-verantwoording 2019.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13^e maand van de functievervulling

Gegevens 2019					
bedragen x € 1	A.H. Flierman		R.P. Zevenbergen		A. Luijten - Lub
Funcctiegegevens	Voorzitter		Bestuurslid		Bestuurslid
Aanvang en einde functievervulling in 2019	01/01 – 31/12		01/01 – 31/08		01/10 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,87		1,0		0,83
Dienstbetrekking?	ja		ja		ja
Bezoldiging					
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€	149.660	€	122.532	€ 21.023
Beloningen betaalbaar op termijn	€	18.763	€	14.102	€ 4.061
<i>Bezoldiging</i>	€	168.423	€	136.634	€ 25.084
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€	169.211	€	129.156	€ 40.749
Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.		€	7.478	N.v.t.
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.		(Toerekening aan een eerder jaar) Een in het verantwoordingsjaar ontvangen (na)betaling aan het eerdere kalenderjaar waarop deze betrekking heeft, wordt toegerekend op grond van artikel 3, tweede lid, van de Uitvoeringsregeling WNT'		N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.		N.v.t.		N.v.t.
Gegevens 2018					
bedragen x € 1	A.H. Flierman		R.P. Zevenbergen		
Funcctiegegevens	Voorzitter		Bestuurslid		
Aanvang en einde functievervulling in 2018	01/01 – 31/12		01/01 – 31/12		
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,83		1,0		
Dienstbetrekking?	ja		ja		
Bezoldiging					
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€	138.777	€	166.432	
Beloningen betaalbaar op termijn	€	16.142	€	19.369	
<i>Bezoldiging</i>	€	154.919	€	185.801	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€	156.870	€	189.000	

1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12

Gegevens 2019		
bedragen x € 1		R.P. Zevenbergen
Functiegegevens		
Bestuurslid		
Kalenderjaar	2019	2018
Periode functievervulling in het kalenderjaar (aanvang – einde)	01/09 – 31/12	N.v.t.
Aantal kalendermaanden functievervulling in het kalenderjaar	4	N.v.t.
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum		
Maximum uurtarief in het kalenderjaar	€ 187	€ 182
Maxima op basis van de normbedragen per maand	€ 103.600	N.v.t.
Individueel toepasselijke maximum gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	€ 103.600	
Bezoldiging (alle bedragen exclusief btw)		
Werkelijk uurtarief lager dan het maximum uurtarief?	Ja in 2019	N.v.t.
Bezoldiging in de betreffende periode	€ 40.170	N.v.t.
Bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	€ 40.170	
Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

Dit zijn de Algemeen Bestuursleden:

Gegevens 2019				
bedragen x € 1		J. Tuytel	B.E. van Vucht Thijssen	T.J.E. Omta
Functiegegevens		Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2019		01/01 – 30/09	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12
Bezoldiging				
Totale bezoldiging		€ 4.122	€ 5.496	€ 5.496
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum		€ 14.550	€ 19.400	€ 19.400
Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag		N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan		N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling		N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2018				
bedragen x € 1		J. Tuytel	B.E. van Vucht Thijssen	T.J.E. Omta
Functiegegevens		Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2018		01/01 – 31/12	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12
Bezoldiging				
Totale bezoldiging		€ 5.496	€ 5.496	€ 5.496
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum		€ 18.900	€ 18.900	€ 18.900

Gegevens 2019			
bedragen x € 1	J.A. Rip	M. van Straalen	J. Huisman
Functiegegevens	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functievulling in 2019	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12	01/04 – 31/12
Bezoldiging			
Totale bezoldiging	€ 5.496	€ 5.496	€ 4.122
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 19.400	€ 19.400	€ 14.550
Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2018			
bedragen x € 1	J.A. Rip	M. van Straalen	
Functiegegevens	Lid	Lid	
Aanvang en einde functievulling in 2018	01/01 – 31/12	01/12 – 31/12	
Bezoldiging			
Totale bezoldiging	€ 5.496	€ 458	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 18.700	€ 1.605	

Gegevens 2019		
bedragen x € 1	P.M. van Roon	S.E. Buitendijk
Functiegegevens	n.v.t.	n.v.t.
Aanvang en einde functievulling in 2019	-	-
Bezoldiging		
Totale bezoldiging	€ -	€ -
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ -	€ -
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2018		
bedragen x € 1	P.M. van Roon	S.E. Buitendijk
Functiegegevens	Lid	lid
Aanvang en einde functievulling in 2018	01/01 – 31/10	01/01 - 31/12
Bezoldiging		
Totale bezoldiging	€ 4.580,00	€ 5.496,00
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 15.750,00	€ 18.900,00

1d. Topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.700 of minder

Deze is niet van toepassing.

1e. In het geval een topfunctionaris, niet zijnde een toezichhoudende topfunctionaris, op of na 01-01-2019 met een WNT-instelling een dienstbetrekking aangaat en hij/zij bij andere WNT-instellingen reeds een dienstbetrekking heeft als topfunctionaris, niet zijnde een toezichhoudende topfunctionaris, zijn bepaalde of alle onderdelen van onderstaande tabel van toepassing.

Deze is niet van toepassing.

2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking

Deze is niet van toepassing.

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2019 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

8.2 Sociale lasten

De specificatie van de sociale lasten is als volgt:

	Realisatie 2019	Nederland 2019	Vlaanderen 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
	* € 1.000	* € 1.000	* € 1.000	* € 1.000	* € 1.000
Uitvoeringsinstelling	229	184	45	888	270
Pensioenpremies	483	387	96	-	373
Overige sociale lasten	233	0	233	-	381
Totaal sociale lasten	945	571	374	888	1.024

Als onderdeel van de sociale lasten zijn onder de post "Uitvoeringsinstelling" opgenomen de kosten voor onder meer de wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen (WIA). In de begroting is geen onderscheid gemaakt tussen de verschillende elementen van de post sociale lasten. Om die reden wijken gerealiseerde bedragen in belangrijke mate af van de begroting. Onder de Overige sociale lasten zijn de kosten ZW verzekeringen opgenomen, de dotatie/ vrijval aan de voorziening voor aanspraken op uitkeringen volgens de werkloosheidswet en ontslagvergoedingen, alsook de Vlaamse sociale bijdragen die zijn afgedragen aan de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid (RSZ) over de jaren 2015 tot en met 2019. In de bestemde reserve was hiervoor € 105.000 opgenomen. Daarnaast heeft de NVAO voldaan aan de werkkostenregeling. De NVAO heeft loonbelasting betaald in de vorm van een eindheffing van 80%. De sociale lasten vallen € 57.000 hoger uit dan begroot.

8.2.1 Sociale lasten bestuurders

De sociale lasten zijn inclusief de sociale lasten van de Nederlandse en Vlaamse bestuurders.

8.3 Afschrijvingskosten

De specificatie van de afschrijvingskosten is als volgt:

	Realisatie 2019	Nederland 2019	Vlaanderen 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
	* € 1.000	* € 1.000	* € 1.000	* € 1.000	* € 1.000
Immateriële vaste activa	3	2	1	33	57
Materiële vaste activa	196	117	79	167	135
Totaal afschrijvingskosten	199	119	80	200	192

De afschrijvingskosten zijn conform de begroting, vanwege een latere dan begrote realisatie van een investering in hardware en aankoop meubilair. Door de verhuizing per 1 maart 2020 van de Parkstraat 28 naar de Parkstraat 83 heeft er ook inhaalafschrijving plaatsgevonden. Dit omdat een groot gedeelte van de Materiële Vaste Activa, welke al (bijna) was afgeschreven, niet zijn overgegaan naar het nieuwe pand. De afschrijvingskosten van de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs (CDHO) zijn doorbelast aan de CDHO (€ 28.450).

8.4 Overige bedrijfskosten

De specificatie hiervan is als volgt:

	Realisatie 2019	Nederland 2018	Vlaanderen 2018	Begroting 2018	Realisatie 2018
	* € 1.000	* € 1.000	* € 1.000	* € 1.000	* € 1.000
8.4.1 Huisvestingskosten	668	401	267	511	521
8.4.2 Personele exploitatiekosten	1.085	506	579	930	790
8.4.3 Kosten communicatie	178	106	72	282	133
8.4.4 Inhuur deskundigen	2.465	1.707	758	2.414	1.559
8.4.5 Inhuur externen	516	324	192	225	508
8.4.6 Overige kosten	548	334	214	582	460
8.4.7 Onvoorzien	-	-	-	102	-
Totaal overige bedrijfskosten	5.460	3.378	2.082	5.046	3.971

8.4.1 Huisvesting

Dit betreft de kosten verbonden aan het gebruik van het pand Parkstraat en wordt hieronder nader gespecificeerd:

	Realisatie 2019	Nederland 2019	Vlaanderen 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
	* € 1.000	* € 1.000	* € 1.000	* € 1.000	* € 1.000
Huur Parkstraat 28, Den Haag	345	207	138	349	337
Servicekosten	27	16	11	10	8
Energie/ DWL	50	30	20	50	43
Schoonmaakkosten	50	30	20	51	45
Beveiliging	11	7	4	15	12
Belastingen en heffingen	5	3	2	6	5
Overige huisvestingskosten	385	231	154	30	71
Totaal huisvestingskosten	873	524	349	511	521

De huisvestingskosten zijn hoger als voorgaand jaar en hoger dan begroot. Dit heeft betrekking op de inhuur van externen ten behoeve van het nieuwe pand aan de Parkstraat 83. Voor het pand aan de Parkstraat 28 is een afkoopsom betaald van € 205.000, hetgeen in de bestemde reserve was voorzien.

8.4.2 Personele exploitatiekosten

De overige personele exploitatiekosten worden hieronder nader gespecificeerd:

	Realisatie 2019	Nederland 2019	Vlaanderen 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
	* € 1.000	* € 1.000	* € 1.000	* € 1.000	* € 1.000
Reis- en verblijfkosten dienstreizen	87	46	41	90	75
Kosten Bestuur	3	2	1	10	7
Huisvestingskosten medewerkers	18	11	7	10	6
Woon-werkvergoeding medewerkers	90	84	6	85	84
Huisvestingskosten medewerkers VL	164	-	164	147	154
Onkostenvergoedingen medewerkers VL	182	-	182	179	156
Onkostenvergoedingen Bestuur VL	53	-	53	68	65
Representatiekosten	19	9	10	20	16
Werving en selectie	4	4	-	7	1
Opleidingen en cursussen	37	23	14	115	69
Uitzendkrachten	290	247	43	94	57
Overige personele exploitatiekosten	131	74	57	95	90
Vervoerskosten	7	6	1	10	10
Totaal personele exploitatiekosten	1.085	506	579	930	790

De personele exploitatiekosten zijn hoger dan begroot.

De kosten bestuur betreffen vergaderfaciliteiten en activiteiten in het kader van teamwerking.

De uitval van medewerkers door vertrek, ziekte en zwangerschap is middels uitzendkrachten opgevangen. Het budget voor opleidingen en cursussen is onderbenut.

8.4.3 Kosten communicatie

Dit betreft de kosten van bijeenkomsten zoals congressen, SAMENaries, het onderhoud van diverse Nederlandse en internationale websites waar de NVAO zorg voor draagt en het drukwerk (zowel reguliere correspondentie- en kantoomateriaal). De kosten voor communicatie liggen in 2019 lager dan begroot.

8.4.4 Inhuur deskundigen

Ten behoeve van de toetsing van onderzoeksmasters, de toets nieuwe opleidingen en de instellingstoetsen zijn door de NVAO deskundigen ingeschakeld. De kosten hiervan zijn onder deze post gerangschikt. Voor deze primaire taken werden voor € 390k minder deskundigen ingezet dan begroot, mede doordat het aantal aanvragen evenredig lager lag. Daar tegenover staat dat NVAO ook deskundigen heeft ingezet voor overige projecten, zoals de Kwaliteitsafspraken OCW, Flexibilisering Hoger Onderwijs, Aspiranten opleidingen langs Nederlandse zijde en langs Vlaamse zijde de wettelijke taken, waaronder HBO5 en de Educatieven.

8.4.5 Inhuur externen

Dit betreft de kosten van de inhuur van externen, zoals bijvoorbeeld voor juridische en fiscale advisering, ICT ondersteuning, ondersteuning financiële administratie en uitbesteding salarisadministratie, e.d. De overschrijding in 2019 van €291k ten opzichte van de begroting wordt onder meer verklaard door ondersteuning op de financiële administratie door afwezigheid van een medewerker, ondersteuning op de ICT afdeling door het vertrek van een medewerker, de juridische ondersteuning vanwege vertrek van medewerkers, de privacy wet en het project ICT architectuur, alsook de ondersteuning op de HR afdeling.

8.4.6 Overige kosten

Dit betreft de kosten van automatisering, licenties, accountant, verzekeringen, infotheek, porti, kantoorkosten, lidmaatschappen, contributies en de bezwarencommissie. Deze zijn lager uitgevallen dan begroot vanwege de overheadkosten inzake het Nederlandse project Kwaliteitsafspraken OCW. Deze zullen waarschijnlijk in 2020 nog volgen.

Ondertekening van de jaarrekening

Den Haag, 18 mei 2020

was getekend,

A very faint, illegible signature or stamp, possibly containing the letters 'L' and 'E'.

Overige gegevens

Statutaire bepalingen rondom resultaatbestemming

Artikel 9 van het beheersreglement van de NVAO luidt:

1. De NVAO vormt een egalisereserve
2. Het verschil tussen de gerealiseerde exploitatieresultaten inclusief rente van de NVAO en de gerealiseerde kosten van de activiteiten komt ten gunste of ten laste van de egalisereserve.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het algemeen bestuur van Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie

A. Verklaring over de in het jaarrapport opgenomen jaarrekening 2019

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2019 van Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO) te 's-Gravenhage gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in dit jaarrapport opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO) op 31 december 2019 en van het resultaat over de periode 2019 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2019 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het controleprotocol NVAO.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans na resultaatbestemming per 31 december 2019;
2. de staat van baten en lasten over 2019; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het controleprotocol NVAO en het controleprotocol WNT vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO) zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het controleprotocol WNT 2019 hebben wij de anticumulatie-bepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub j Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een

normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Benadrukking van de gevolgen van het Coronavirus

Het Coronavirus heeft ook invloed op de NVAO. Wij vestigen derhalve de aandacht op de paragraaf belangrijke gebeurtenissen na balansdatum in de jaarrekening waarin door het bestuur is toegelicht wat de impact van het virus op de NVAO is. Uit de toelichting blijkt ook dat er nog steeds onzekerheden blijven bestaan. Het bestuur geeft daarbij aan dat er geen sprake is van een ernstige onzekerheid met betrekking tot de continuïteit van de NVAO.

Wij hebben de uiteenzetting van de situatie en de hierbij behorende onzekerheden beoordeeld en zijn van mening dat dit gegeven de situatie een adequate toelichting is. Doordat er onzekerheid is over wat de uiteindelijke economische impact van het Coronavirus zal zijn, spreekt er ook veel onzekerheid uit deze toelichting. Op grond van de door ons uitgevoerde werkzaamheden en de verkregen controle-informatie zijn wij van mening dat, rekening houdend met de onzekerheden die er op het moment van afgifte van deze controleverklaring zijn, het waterschap de situatie in haar jaarrekening goed toelicht en haar jaarrekening terecht opmaakt op basis van continuïteit in lijn met het verslaggevingsstelsel. Rekening houdend met deze situatie hebben wij - in lijn met de controlestandaarden - een goedkeurend oordeel over de jaarrekening verstrekt.

B. Verklaring over de in het jaarrapport opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarrapport andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW vereist is.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderneming in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd

verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de vennootschap te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het controleprotocol NVAO, het Controleprotocol WNT 2019 ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
 - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude;
 - dat baten en lasten alsmede de balansmutaties als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen;
- het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht

om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven;

- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de governance belaste personen onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Zoetermeer, 18 mei 2020
Astrium Onderwijsaccountants B.V.

Drs. R.A.D. Knoester RA

Colofon

NVAO Jaarrekening 2019

18 mei 2020

Samenstelling: NVAO

Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie
Accreditation Organisation of the Netherlands and Flanders

Parkstraat 83 • 2514 JG Den Haag
P.O. Box 85498 • 2508 CD The Hague
The Netherlands

T +31 (0)70 312 23 00
E info@nvao.net
www.nvao.net